

τοῦ **Συστήματος τῆς ζωϊκῆς μορφολογίας** (18), δημοσιευθέντος ἐν Λειψία τὸ 1858. ἔτος, ἐν ᾧ ζητεῖ νὰ παράσῃ βάλιν φιλοσοφικὴν εἰς τοὺς γενικοὺς νόμους τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ σώματος τῶν ζῴων, ἐπικαλούμενος τὴν συγκριτικὴν ἀνατομικὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐξελίξεως, ὁ Victor, λέγομεν, Carus διατυποῖ ἐν τῇ εἰρημένῃ εἰσαγωγῇ τὴν ἀκόλουθον πρότασιν: «Οἱ ὀργανισμοὶ οἱ ἐντεθαμμένοι ἐν τοῖς βαθυτάτοις γεωλογικοῖς στρώμασι ὀφείλουσι νὰ θεωρῶνται ὡς οἱ πρόγονοι τῶν ὄντων τῶν ἀποτελούντων τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ παρόντι ζώντων βσιλείων, ὄντων τροποποιηθέντων ὑπὸ μακρᾶς ἐργασίας γεννήσεως καὶ προϊούσης προσοικειώσεως εἰς τοὺς ὄρους τοῦ κύκλω περιβάλλοντος.»

Τὸ αὐτὸ δ' ἔτος, τὸ 1853, ὁ ἐκ Βόννης ἀνθρωπολόγος Schaafhausen ἐν ὑπομνήματι «περὶ τοῦ ἐμπέδου καὶ τοῦ μεταβλητοῦ τῶν εἰδῶν» ἀπεφάνθη ἀναπεπταμένος ὑπὲρ τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς. Τὰ ζῶντα εἶδη, τὰ τε ζωϊκὰ καὶ τὰ φυτικά, εἶνε κατ' αὐτὸν οἱ ἀπόγονοι οἱ τροποποιηθέντες διὰ βηθμιαίας μεταμορφώσεως ἐκ τῶν ἐκλελοπότων εἰδῶν, ἐξ ὧν κατάγονται. Ἡ ἔκκλισις, ἡ διαφορὰ, ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν συγγενῶν εἰδῶν ὀφείλονται εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν διαμέσων μορφῶν, αἵτινες συνέδουν αὐτὰ μετ' ἀλλήλων Ὁ Schaafhausen ἐκνήρυχθη ὡσαύτως καθαρῶς ἀπὸ τοῦ 1857. ἔτους ὑπὲρ τῆς ζωϊκῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καταγομένου ἐκ τῶν πιθηκοειδῶν ζῴων δι' ἀνελιξεως βηθμιαίας· ἐν τούτῳ δὲ κεῖται τὸ σπουδαιότατον τῶν ἐπακολούθων τῆς γενεολογικῆς θεωρίας.

Τέλος ἐκ τῶν Γερμανῶν φιλοσόφων τῆς φύσεως ὀφείλομεν ἔτι νὰ μνημονεύσωμεν εἰδικῶς τοῦ Λουδοβίκου Βυχνέρου (Louis Büchner), ὅστις ἐν τῷ περιφήμῳ αὐτοῦ συγγράμματι τῷ ἐπιγραφομένῳ **Δύναμις καὶ ὕλη** ἀνέπτυξεν ὡσαύτως κατὰ τὸ 1855. ἔτος τὰς ἀρχὰς τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς κατὰ τρόπον πρωτότυπον, στηριζόμενος κυρίως εἰς τὰ ἀνκμφισθήτητα ἐμπειρικὰ τεκμήρια, ἀπερ παρέχουσιν ἡμῖν ἡ παλαιοντολογικὴ καὶ ἀτομικὴ τῶν ὀργανισμῶν ἐξέλιξις, ἡ συγκριτικὴ αὐτῶν ἀνατομικὴ καὶ ὁ παραλληλισμὸς τῶν διαφόρων τούτων τῆς ἀναπτύξεως σειρῶν. Ὁ Βυχνερος κατέδειξε λίαν σαφῶς ὅτι ἐκ τούτων καὶ μόνων τῶν γεγονότων ἐξάγεται ἡ ἀνάγκη κοινῆς μορφῆς προγονικῆς τῶν διαφόρων ὀργανικῶν εἰδῶν· προστίθησι δὲ ὅτι ἡ γένεσις τῆς ἀρχικῆς ταύτης προγονικῆς μορφῆς δύναται νὰ ἐξηγηθῇ μόνον διὰ τῆς αὐτομάτου γενέσεως (19).
(Ἔπεται συνέχεια.)

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ὑπὸ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΛΩΡΟΥ

Θερμότης καὶ ὑγρὸν ἔδαφος περιοδικῶς κατὰ τὰ ἀνώτερα αὐτοῦ στρώματα ἀποξηραίνόμενον ἀποτελοῦσι τοὺς δύο παράγοντας, οἵτινες ἐπιδρῶσιν ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τῶν ὑγιεινῶν συνθηκῶν τοῦ τινός, προξενοῦντες πυρετώδεις νόσους εὐθὺς ὡς τὸ ἔδαφος τύχη νὰ εἶνε μεμολυσμένον ὑπὸ τῶν παρασίτων τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν. Τάφροισι μετὰ στασίμου ὕδατος, ἐπὶ τινα χρόνον ἀποξηραίνόμεναί λίμναι, στάσιμα ὕδατα, ἔλη, περιοδικαί, διαρκεῖς πλήμμυροι προερχόμενοι ἐκ τῆς κακῆς διακανονίσεως τῆς κοίτης ποταμῶν καὶ χειμάρρων, ἀποτελματοθέντα ἐδάφη, ἐν οἷς τὸ ἔγγειον ὕδωρ εἰς τινας ὥρας τοῦ ἔτους ἀνέρχε-

fändlicher Darstellung. Frankfurt 1855 (III. Auflage). 1867 (IX. Auflage). — Μετεφράσθη εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν γαλλικὴν ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν: Force et matière; études populaires d'histoire et de philosophie naturelles. 4η ἔκδοσις εἰς 8ον σχῆμα. Ἐν Παρισίοις 1872.—

Τοῦ συγγράμματος τούτου ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν μετρία τὴν ἀξίαν μετάφρασις, γενομένη ὑπὸ Ἀνδρέου Π. Φαρμακοπούλου, «σπουδαστοῦ τῆς ἐν Παρισίοις Ἰατρικῆς Σχολῆς». Ἀθήνησι. 1882. Κατὰ δὲ τὴν *Ἀνάπλασι* τῆς 15. Δεκεμβρίου τοῦ 1890. (σελ. 828): «ὁ νομομαθῆς κ. Ἰ. Σκαλτσούνης ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν μελέτην τῆς θρησκείας καὶ ἐπιστήμης καὶ παρατηρῶν μετὰ πόνου καρδίας τὰ κοινωνικὰ καὶ ἐθνικὰ ἐρείπια, τὰ ὅποια προεκάλεσεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ εἰσαγωγὴ καὶ διάδοσις τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν, ἐξέδοτο δίκην ἀπαντήσεως ἐμμέσου εἰς τὴν ὕλην καὶ δύναμιν τοῦ διασήμου ὑλιστικοῦ Βύχγερ τὴν «Θρησκείαν καὶ Ἐπιστήμην» αὐτοῦ, ὅπερ ἔπρεπε νὰ χρησιμεύη κάλλιστον ἐφόδιον τῆς φοιτώσης νεολαίας». Ὁ γράφων ταῦτα φησινεταί ὑπολαμβάνων ὅτι τὸ συγγράμμα του Γερμανοῦ καθηγητοῦ, «τοῦ ἀθλείου Βύχγερ» κατὰ τὸν κ. Ἰ. Σκαλτσούνην (βλ. *Ἀνάπλασι* Β', σελ. 6), ἀνῆρέθη κατ' ὀλοκληρίαν ὑπὸ τοῦ βιβλίου τοῦ ἡμετέρου συμπολίτου! Ἀλλὰ πεισθῆτω ὅτι τοιαύτης ἐπιστημονικῆς μακαριότητος εἴμεθα ἔτι μακρὰν, ἀνυπολογίστως μακρὰν δυστυχῶς! Εἴθε μετὰ ἡμῖσιν ἔτι ὅλον αἰῶνα νὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν: **Ἀμνηστίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆς, Κύριε!** Μάλιστα δὲ οὐδὲν ἄλλο καταδείκνυσιν οὕτως ἐναργῶς τὴν ἡμετέραν ἐπιστημονικὴν καὶ λογικὴν μικρότητα, οὐδὲν ἄλλο καθίστησιν ἡμᾶς τοσοῦτο κομικοὺς πρὸ τῆς Δυτικῆς Ἐπιστήμης ὡς ἀνικάνους εἰς κατανόησιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων, ὅσον τὸ γράφειν ἀπαντήσεις ἐμμέσους εἰς τὸν Büchner ἢ ἀμέσους εἰς τὸν Darwin, ὡς ἔπραξεν ἄλλος τις τῶν ἡμετέρων λογίων. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονός ὑπερέβη τῇ ἀληθείᾳ οὐ μόνον τοῦ γελοίου ἀλλὰ καὶ τοῦ καγχαστικοῦ ἔτι τὰ ὅρια. (Σημειώσις τοῦ μεταφραστοῦ.)

(18) Victor Carus, System der thierischen Morphologie. Leipzig 1853.

(19) Louis Büchner, Kraft und Stoff. Empirisch-naturphilosophische Studien in allgemein vers-

ται μέχρι τῆς ἐπιφανείας, κατὰ δὲ τὴν ξηρὰν τοῦ ἔτους ὥραν αὐθις μέχρι βάθους τινὸς ταπεινούται, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ πάντα τὰ ἐδάφη τὰ ἐναλλάξ ὑγρὰ καὶ ξηρὰ εἰσὶ διὰ τὴν ὑγιειαν τὴν ἐπισημάλωστα, ὅσα ὑψηλοτέρα θερμοκρασία κατὰ τὸ θέρος ἐπικρατεῖ.

Τὸ παράσιτον τοῦ ἐλώδους πυρετοῦ δεῖται πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ πολλοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, διὸ καὶ ἐδάφος ὑπ' αὐτοῦ μεμολυσμένον δὲν παράγει νοσογόνον δηλητήριο ἐφ' ὅσον καθ' ὁλοκλήριαν καλύπτεται ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἐκδιώκει τὸν ἀέρα ἐκ τοῦ ἐδάφους (1). Πᾶσα δὲ ἀνασκάλευσις καὶ κατεργασία τοῦ μεμολυσμένου ἐδάφους ἐπὶ σκοπῷ καλλιέργειας ἀρκεῖ ὅπως προξενήσῃ εἰς τοὺς ἐργάτας διαλείποντας πυρετούς, προερχομένους ἐκ τῶν νοσογόνων σπερμάτων, ἅτινα μετὰ τὴν ἀποξηράνσιν τοῦ ἐδάφους παρασύρονται ἐν καταστάσει κονιορτοῦ ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ διασκορπίζονται εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, (2) δι' αὐτοῦ δὲ εἰσάγονται διὰ τῆς ἀναπνοῆς εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ αἷμα, ὅπου ὑπαρχούσης προδιουθέσεως, διὰ τῆς καταστροφῆς αἱματοσφαιριδίων προξενουσι τὸν διαλείποντα πυρετόν. Τούτων δ' ἕνεκα τὰ ἔλη εἰσὶ τὰ μέγιστα ἐπικίνδυνα μόνον ὅταν ἀρξηται ἡ ἀποξηράνσις αὐτῶν. Τόποι ἐν οἷς ἐπικρατοῦσι συχνὰ ἀξομειώσεις τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος, οἷαι αἱ ὄχθαι τῶν ποταμῶν, τῶν λιμνῶν καὶ αἱ ἐπίπεδοι καὶ ταπειναί παραλίας εἰσὶ λίαν ἐπικίνδυνοι ἰδίως μάλιστα εἰς χώρας θερμᾶς.

Εἰς τὰς θερμὰς χώρας οἱ ἐλώδεις πυρετοὶ εἶνε ἰδίως μᾶλλον διαδεδομένοι· αὐτόθι ἡ νόσος λαμβάνει πολὺ κακοθέστερον καὶ ἐπικίνδυνωδέστερον χαρακτῆρα, διότι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νοσογόνων τούτων παρασίτων συντελεστικωτάτη εἶνε θερμοκρασία 20° μέχρι 30°.

Ἐν Εὐρώπῃ πασιγνώστος διὰ τοὺς διχλείποντας αὐτῆς ἐλώδεις πυρετοὺς χώρα εἶνε ἡ Κορκυνία (3) τῆς

(1) Τεχνικῶς ἀποκαθωμένον ἄνοσον ἐδαφος πυρετογόνον ἐπικαλύπτοντες αὐτὸ διὰ στρώματος πηλοῦ, ἀσφάλτου ἢ κονίας (τσιμέντου), ἢ διὰ πυκνοῦ πηλματοῦ χλόης.

(2) Ἐκ πείρας εἶνε πασιγνώστος, ὅτι τὰ σπέρματα τοῦ ἐλώδους πυρετοῦ σχετικῶς ὀλίγον μόνον ὑψοῦνται ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους· ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε τοσοῦτω ἐλάσσων εἰς ὅση ὑψηλότερα στρώματα ἀέρος εὐρισκόμεθα. Ὡς μέτρον προφυλακτικὸν κατὰ τῶν σπερμάτων τῶν ἐλώδων πυρετῶν συνιστάται τούτου ἕνεκα ἐκλογὴ τόπων συνοικισμού κειμένων ἐπὶ ὑψημάτων καὶ εἰσοδομῆ ὅσον ἔνεστι ὑψηλοτέρων κασικιῶν καὶ ἀπομόνωσις τοῦ ἐδάφους αὐτῶν δι' ἐπιστρώσεως οὐσιῶν παρακλωουσῶν τὴν διέξοδον τοῦ ἀέρος, ἢ κατασκευὴ κασικιῶν ἐπὶ πασσάλων 4—5 μέτρων ὕψους. Ἐὰν δ' ἀναγκάζεται τις νὰ διαμεῖνῃ ἐν ὑπαίθρῳ, νὰ ποιηταὶ χρῆσιν αἰώρας προσδενομένης ἐπὶ δένδρων, νὰ ἐκλέγῃ πρὸς διαμονὴν ἔληρας τοποθεσίας, εἰ δυνατὸν ἐπὶ λόφου τινὸς ἢ ὄρους, ὑποστρωσῶν ὕφασμα κεχρισμένον δι' ἐλαστικοῦ κόμματος (μουσαμᾶ) καὶ ἀποφεύγων ἔλη, στάσιμα ὕδατα, ὑγρά κοιλάδας κτλ. ἐφοδιαζόμενος δὲ καὶ διὰ τινων δόσεων κινήσεως.

(3) Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους ἡ Καμπανία ἦν πυκνότατα ὑπὸ δασῶν κεκαλυμμένη, ἀλλὰ διὰ τῆς βαθμιαίας ἐπε-

Ἱταλίας, ἀλλὰ καὶ ἡ Ῥώμη δὲν εἶνε ἀπηλλαγμένη τούτων. Παρ' ἡμῖν οἱ ἐλώδεις πυρετοὶ ἐπικρατοῦσιν ἰδίως ἐν Θεσσαλίᾳ μὲν παρὰ τὴν πόλιν τῶν Τρικιάλων, ἕνεκα τῶν αὐτόθι λιμναζόντων ὑδάτων, κατὰ τὴν Βοιθίδα λίμνην καὶ ὁλόκληρον τὴν παραλίαν τοῦ Ἄλμυρου· ἐν δὲ τῇ στερεᾷ κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σπερχετοῦ καὶ ἰδίως ἐν Στυλίδι καὶ Ἀγίᾳ Τριάδι· ἐν Εὐβοίᾳ δὲ κατὰ τὴν Αἰδηψὸν καὶ ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὴν ἐπίπεδον παραλίαν τοῦ Αἰγίου, τὴν Ἡλείαν, Ὀλυμπίαν καὶ Τριφυλίαν κατὰ μῆκος τῆς παραλίας ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ζώνης τῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς Μανωλάδος καὶ ἐξικνουμένης μέχρι τῆς Κυπαρισσίας καὶ ἰδίως ἐν Μανωλάδι Τάβλα καὶ Ἀγιαννάκῃ διὰ τὰ αὐτόθι ἐπικρατοῦντα ἔλη.

Ἡ ἀποτελεσματικὴ καὶ μόνιμος καταπολέμησις τῶν ἐλώδων πυρετῶν ἐπιτυχάνεται διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἐδάφους ἀφαιρέσεως τῆς σπουδαϊότητος τῶν βιωτικῶν συνθηκῶν τῶν ζωϊκῶν τούτων νοσοποιῶν αἰτίων, ἥτοι τοῦ ὕδατος. Τοῦτο κατορθοῦται διὰ καταλλήλου ἀπαγωγῆς τοῦ ὕδατος (ἀποστραγγίσεως διὰ τάφρων ἐνὸς μέτρου βάθους), διὰ ταπεινώσεως τῆς στάθμης τοῦ ἐγγείου ὕδατος καὶ ἀποξηράνσεως τοῦ ἐπιπολαίου στρώματος τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τῆς καλλιέργειας αὐτοῦ.

Ἄλλὰ πολὺ ἀποτελεσματικώτερα τῆς καλλιέργειας ἀποβαίνουσι διὰ πολλοὺς λόγους τὰ καλῶς θεραπεύμενα δάση μετὰ κανονικῆς συνδενδριακῆς πυκνώσεως διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. α) Τὰ δένδρα διὰ τῆς δραστηριότητος τῶν πληθῶν καὶ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἐξυπλουμένων ῥιζῶν αὐτῶν οὐ μόνον ἀποστραγγίζουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀποξηραίνουσι καὶ ἐδάφους τὰ κατώτερα στρώματα β) διὰ τῆς πυκνῆς αὐτῶν κόμης συγκρατοῦσι μέγα μέρος τῶν ὑδρομετεώρων ταύτην δὲ τὴν ιδιότητα εἰς μείζονα κέκτνται βαθμὸν τὰ ἀείφυλλα κωνοφόρα, γ) διὰ τῆς ἐπισκιάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐν τῷ δάσει ἐπικρατούσης ἀσθενεστερᾶς κινήσεως τοῦ ἀέρος δυσχεραίνε-

κτάσεως τῆς καλλιέργειας οὐ μόνον τὰ πεδινὰ μέρη, ἀλλὰ αἱ ἀπότομοι κλιτύες καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν λόφων ἀπεγυμνώθησαν τῶν καλυπτόντων αὐτὰ δασῶν. Τὰ δάση τότε ἐπροστατεύοντο ὑπὸ ἀστροτάτων νόμων, ὧν ἡ παράβασις ἐτιμωρεῖτο διὰ βαρυστάτων σωματικῶν καὶ χρηματικῶν πινῶν. Οὐδενὶ ἐπετρέπετο νὰ λάθῃ ἐξ αὐτῶν οἰονδήποτε προῖδν πολὺ δ' ὀλιγώτερον νὰ ὑλοτομήσῃ. Αἱ διατάξεις αὗται ἀπέρρεον ἐκ τῆς τότε καὶ νῦν ἐπι ἐπικρατούσης ἰδέας, ὅτι τὰ δάση ἀντιδρωσιν εἰς τὴν γένεσιν καὶ διάδοσιν τῶν ἐλώδων πυρετῶν. Ἐκτάκτως πολυάριθμα εἶνε τὰ δόγματα τῶν σπουδαϊτέρων ἱατρῶν καὶ σοφῶν, οἵτινες βεβαίως τοῦτο καὶ οὐχ ἤπτο πολυάριθμοι εἶνε αἱ περιπτώσεις, ἅς ἠδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν παραλαμβάνοντες ἐκ τῶν Sacra consulta (Δικαστήριον εἰς οὗ τὴν ἀρμοδιότητά ὑπήγοντο τὰ δάση), καθ' ἃς διὰ τῆς ἀποδασώσεως ἐπῆλθε χειροτέρευσις, διὰ δὲ τῆς ἀναδασώσεως βελτίωσις τῆς δημοσίας ὑγιείας· ὁ δὲ λαὸς φοβούμενος τὴν ἐκρηξίν καὶ διάδοσιν τῶν ἐλώδων πυρετῶν ἀνάκαθεν προσήνεχθη ἐχθρικῶς κατὰ πάσης ὑλοτομίας.

ται ἡ ἀποξήρανσις τῶν ἐπιπολαίων στρωμάτων τοῦ ἐδάφους, καὶ προλαμβάνεται οὕτως ἡ ἐπιβλαβῆς ἐναμοιβὴ ὑγρασίας καὶ ξηρασίας· δ) διότι ἐν τῷ δάσει κατὰ τὴν θερμὴν τοῦ ἐτους ὥραν ἡ θερμοκρασία τοῦ ἐδάφους εἶνε ἐλάσσων· ε) διότι τὸ ἐπικάλυμμα τοῦ δασικοῦ ἐδάφους (βρύα, φύλλα καὶ χούς) καὶ ἡ ἐν αὐτῷ φυομένη χλόη τὰ μέγιστα δυσχεραίνουνσι τὸν σχηματισμὸν κονιοροῦ καὶ τὴν διὰ τούτου εἰς τὸν ἀέρα μετάδοσιν τῶν τυχόν ἐνυπαρχόντων σπερμάτων διαλειπόντων πυρετῶν· ς) διότι τὰ δάση (ὡς ἀπέδειξεν ὁ Σεραφίνης) διὰ τῶν συγκεκορυφωμένων αὐτῶν κομῶν λειτουργοῦσιν ὡς διύλιστήριον συγκρατοῦντα μέρος τῶν ἐξωθεν ὑπὸ τῶν ἀνέμων παρασυρομένων σπερμάτων ἐλωδῶν πυρετῶν.

Καταπληκτικῶς εὐάρεστα ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν δενδροφυτικῶν Εὐκαλύπτων (*Eucalyptus Globulus* καὶ *E. resinifera* καὶ ἄλλα) κατὰ τὴν τοποθεσίαν *Tre Fontana* (Τρε Φοντα) ἐγγὺς τῆς Ῥώμης περίξ τῆς αὐτόθι μονῆς τῶν Τραππιστῶν (1) Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὁ τόπος οὗτος ἔμενεν ἀκατοίκητος καὶ τὸ μοναστήριον εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ ἀκατοίκητον διὰ τοὺς αὐτόθι ἐπικρατοῦντας τρομεροὺς ἐλωδεῖς πυρετοὺς· ἐν ἔτει 1868 ἐνεκατεστάθησαν αὐτόθι οἱ Γάλλοι Τραππίσται, οἵτινες ὡς κύριον ἔργον αὐτῶν ἔθεντο τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ τόπου. Αἱ πρῶται δασοφυτεῖαι ἐγένοντο ἐν ἔτει 1870 περίξ τοῦ μοναστηρίου· βραδύτερον δ' ἐφυτεύθησαν καὶ οἱ περίξ λόφοι, σήμερον δὲ ἡ μακρὰ κοιλάς ἐν ἡ ἡ μονὴ κεῖται περιβάλλεται ὑπὸ ὠραίου δάσους. Καίτοι δὲ μόλις εἰκοσαετία παρῆλθεν ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις οὕτως ἐβελιτώθη, ὥστε οὐδεὶς δύναται πλέον νὰ γίνῃ λόγος περὶ κινδύνου. Τὰ δένδρα τῶν Εὐκαλύπτων διὰ τὴν βαθυρριζίαν αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἰσχυρὰν αὐτῶν διαπνοὴν μεγάλως συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀποξήρανσιν τῶν βαθυτέρων στρωμάτων τοῦ ἐδάφους (2). Παρατηρήθη μάλιστα, ὅτι εἰς θέσεις ἐν αἷς πρότερον εἰς ὀλίγων ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου βάρους ἀνευρίσκετο ἔλιον ὕδωρ, τὸ ὕδωρ τοῦτο ὑπεχώρησεν εἰς βάθος μέχρι ἐνὸς μέτρου.

Τὴν ἐπὶ τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν δασῶν ἐπιβεβαίωσι καὶ ὁ Στάνλεϋ ἐν τῷ ἐσχάτως δημοσιευθέντι ἔργῳ αὐτοῦ «εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς» (τόμος 2. σελ 31 τῆς γερμανικῆς ἐκδόσεως) λέγων «ἐν ὅσῳ διερχόμεθα διὰ τῆς χώρας τῶν δασῶν προσεβλήθημεν ἤττον ὑπὸ τῶν ἀφρικανικῶν

ἐλωδῶν πυρετῶν. Ἡ ἐν ἐξαίθραις δασῶν διαμονὴ ἀμέσως ὑπεμίμησεν ἡμῖν, ὅτι δὲν εὐρισκόμεθα ἀπηλλαγμένοι καθ' ὅλοκληρίαν τοῦ ἐλωδούς πυρετοῦ. Ἀλλ' ὁσάκις περιεβαλλόμεθα ὑπὸ τοῦ δάσους, οἱ πυρετοὶ ἐπῆρχοντο ἡπιώτεροι καὶ ἀπηλλασσόμεθα ταχέως δι' ἐγκαίρου λήψεως μιᾶς δόσεως κινίνης.»

ΑΓΡΕΥΤΙΚΑ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΖΩΩΝ ὑπὸ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Οἱ κροκόδειλοι ἀνήκουσιν, ὡς γνωστόν, εἰς τὰ ἐρπετά, ζῶντες ἐντὸς θερμῶν τῆς γῆς χωρῶν, π. χ. τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ τρεφόμενοι ἐξ ἰχθύων, πτηνῶν καὶ θηλαστικῶν ζώων. Πλείους δὲ οἱ κροκόδειλοι τάχιστα καὶ ἐνεδρεύουσι πλησίον τῶν μερῶν ἐκείνων ἔνθα πρόβατα, ἵπποι, βόες καὶ ἄλλα ζῶα μεταβαίνουνσιν, ὅπως σβύσωσι τὴν δίψαν των. Ἐξαπατώσι δὲ οἱ κροκόδειλοι τὰ θύματα των, διότι ἔχουσι τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ βυθίζωνται ἀθουρώως ἐν τῷ ὕδατι.

Παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν συνήθως μεταβαίνουνσιν ἀγέλαι διαφόρων πτηνῶν, ὅπως ἀναζητήσωσι τοὺς ἐντὸς τῆς ἰλύος κεκρυμμένους σκόληκας, ἢ σβύσωσι τὴν δίψαν των καὶ λουσθῶσιν ἐν τῷ ποταμῷ. Ὁ κροκόδειλος ὅμως βουλιμιῶν, δὲν περιφρονεῖ τὴν σμικρὰν σχετικῶς πρὸς τὸ πελώριον αὐτοῦ σῶμα τροφὴν ταύτην, καὶ διὰ τοῦτο ἀκίνητος παραμένει ἐν τῷ ὕδατι βεβυθισμένος, καιροφυλακτῶν τὴν κατάλληλον στιγμήν, ὅπως ἐφορμήσῃ καὶ τῶν ἀθῶων τούτων ἐπισκεπτῶν ἢ ἐλαχίστην ταραχὴν, ὃ ἐλαχίστος φλοίσβος δύναται νὰ τὸν στερήσῃ τοῦ μικροσκοπικοῦ τούτου ἐδέσματος. Ἀμα ὅμως ἔλθῃ ἡ κατάλληλος στιγμή, ἐξάγει ὁ κροκόδειλος τοῦ ὕδατος τὸ διὰ φοβερῶν ὀδόντων ὠπλισμένον αὐτοῦ στόμα, εἰς τὴν θέαν τοῦ ὀποίου φοβερὰ ταραχὴ καὶ σύγχυσις κατακλυμβάνει τοὺς ἀνυπόπτους τούτους ἐπισκέπτας, ἐξ ὧν τινες ἐξαφνίζονται ἐντὸς τοῦ λίαν ἠνεωγμένου στόματός του, ἐν ᾧ οἱ ἐπίλοιποι φεύγουσιν. Ὁμοίαν τύχην ὑφίστανται καὶ ἄλλα ζῶα, π. χ. κύνες, χοῖροι, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ ὁ ἄνθρωπος, πρὸ πάντων δὲ τὴν νύκτα, διότι τότε ἀρχεται τῆς θήρας αὐτοῦ ὁ κροκόδειλος.

Ὁ ἀλιγάτωρ (εἶδος κροκοδείλου) τῆς Φλωρίδος (Β. Ἀμερικῆ) φημίζεται ὡς καταστροφεὺς τῶν φωλεῶν διαφόρων πτηνῶν, ἅτινα κτίζουσι τὰς φωλεὰς των ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν παρὰ τὰς ὄχθας λιμνῶν καὶ ἐλῶν τῆς χώρας ταύτης φυομένων καλαμῶν. Ἀμα ἐκλεπισθῶσιν οἱ νεοσσοὶ ἐν τῇ φωλεᾷ, ἀμέσως ὑπὸ πείνης κατακλυμβάνονται καὶ δὲν παύουσι πιπίζοντας καὶ καλοῦντες τοὺς γονεῖς αὐτῶν, οἵτινες εὐρίσκονται μακρὰν, ἀναζητοῦντες τροφὴν. Οἱ τόνοι ὅμως οὗτοι

(1) Ἀχιτώνες καὶ μόνον τριδωνοτρόφοι, χαμαιεῦναι καὶ εἰς παντοειδεῖς σκληραγωγίας καὶ αὐστηροτάτην πειθαρχίαν ὑπεβάλλομενοι μοναχοί, οἰκόντες τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ἐν Τραππε τῆς Γαλλίας Παναγίας (Notre Dame de la Trappe).

(2) Ἡ ἀξίαισι τῶν αὐτόθι δένδρων κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Φανγκάουζερ (Fankhauser) εἶνε τόσῳ δραστηρίᾳ, ὥστε κατὰ τὸ τέταρτον ἡδῆ ἔτος (εἰς ὕψος 1, 50 μ. ὑπὲρ τὸ ἔδαφος) εἶχον μέσον διάμετρον 9 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ ὕψος ὀκτώ μέτρων.